

Sygn. akt V **GC 151/19 upr**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSR Ryszard Kołodziejcki
Protokolant:	Stażysta Jowita Stafiej

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2019 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa Grupy (...) S.A. w T.

przeciwko J. K.

o zapłatę

I zasądza od pozwanego J. K. na rzecz powoda Grupy (...) S.A. w T. kwotę 852,39 zł (osiemset pięćdziesiąt dwa złote trzydzieści dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 31 stycznia 2018 roku do dnia zapłaty;

II zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 317 zł (trzysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt V GC 151/19 upr

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 8 maja 2019 r.

Pozwem z dnia 4 września 2018 r. (data prezentaty Sądu) powód Grupa (...) S.A. w T. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. K. kwoty 852,39 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że strony w dniu 2 czerwca 2016 r. zawarły umowę, której przedmiotem było świadczenie usług prawnych na zasadzie abonamentu. Umowa ta została następnie zmieniona aneksem z dnia 27 czerwca 2016 r. Pozwany w zamiast za stałą miesięczną opłatę w kwocie 99 zł netto miał dostęp do nielimitowanych konsultacji prawnych. Powód z tytułu świadczonych usług wystawił pozwanemu siedem faktur VAT, każda na kwotę 121,77 zł brutto. Pozwany nie uregulował tych należności. (k. 2-5)

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Toruniu w dniu 20 listopada 2018 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z żądaniem pozwu. (k. 35)

Pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika (radcę prawnego), w ustawowym terminie wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym zażądał oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, że powód domaga się wynagrodzenia z tytułu świadczonych usług za okres, w którym umowa już nie obowiązywała. Pozwany podkreślił, iż pismem z dnia 7 maja 2017 r. pisemnie poinformował powoda o braku woli kontynuowania umowy. Nadto wskazał, że ostatniej wpłaty dokonał w dniu 20 czerwca 2017 r. (k. 42-45)

Powód w odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty wskazał, że pismo pozwanego z dnia 7 maja 2017 r. było bezskuteczne, ponieważ zostało złożone po upływie przewidzianego w umowie terminu. Podkreślił również, że umowa z pozwanym pierwotnie została zawarta na okres 36 miesięcy, zaś w drodze aneksu czas trwania umowy skrócono do 12 miesięcy. Oświadczenie woli o braku kontynuowania umowy nie zostało doręczone powodowi na co najmniej miesiąc przed końcem zasadniczego trwania umowy, ten bowiem miał nastąpić w dniu 2 czerwca 2017 r. (k. 65-66)

Na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2019 r. nie stawił się pozwany, na termin wezwany prawidłowo w drodze dwukrotnego awizowania (art. 139 § 1 k.p.c.). Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron. (k. 75)

Sąd ustalił, co następuje.

Powód Grupa (...) S.A. w T. w dniu 2 czerwca 2016 r. zawarł z pozwanym J. K. umowę o świadczenie usług prawnych. Przedmiotem umowy było głównie świadczenie konsultacji prawnych telefonicznie i poprzez wiadomości e-mail w nielimitowanym zakresie. Umowa została zawarta na 36 miesięcy i obejmowała bezpłatny 30-dniowy okres testowy. Miesięczna opłata abonamentowa wynosiła 159 zł netto. W okresie pierwszych 30 dni, zgodnie z § 9 ust. 1 Ogólnych Warunków Umów Stałej (...) Prawnej G., pozwany miał możliwość odstąpienia od umowy, nie ponosząc opłaty abonamentowej. W przypadku niezłożenia przez pozwanego oświadczenia o braku woli kontynuowania umowy, umowa miała zostać przedłużona na czas nieokreślony, z możliwością rozwiązania za 3-miesięcznym okresem wypowiedzenia. Zmiana umowy oraz jej wypowiedzenie lub odstąpienie wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności (§ 12 ust. 6 Ogólnych Warunków Umów).

(dowody: umowa o świadczenie usług prawnych, k. 15; zawartość pakietu (...), k. 16; Ogólne Warunki Umów Stałej (...) Prawnej G., k. 17-21)

W dniu 27 czerwca 2016 r. stron zawarły aneks do umowy o świadczenie usług prawnych z dnia 2 czerwca 2016 r., na podstawie którego czas trwania umowy skrócono do 12 miesięcy, a wysokość miesięcznej opłaty abonamentowej obniżono do 99 zł netto. Umowa w pozostałym zakresie nie uległa zmianie.

(dowody: aneks do umowy o świadczenie usług prawnych, k. 22-24)

W związku z zawartą umową powód wystawił pozwanemu następujące faktury VAT:

- nr (...) z dnia 16 stycznia 2018 r. na kwotę 121,77 zł brutto (dotyczącą okresu od 2 lipca 2017 r. do 1 sierpnia 2017 r.),
- nr (...) z dnia 16 stycznia 2018 r. na kwotę 121,77 zł brutto (dotyczącą okresu od 2 sierpnia 2017 r. do 1 września 2017 r.),
- nr (...) z dnia 16 stycznia 2018 r. na kwotę 121,77 zł brutto (dotyczącą okresu od 2 września 2017 r. do 1 października 2017 r.),
- nr (...) z dnia 16 stycznia 2018 r. na kwotę 121,77 zł brutto (dotyczącą okresu od 2 października 2017 r. do 1 listopada 2017 r.),

- nr (...) z dnia 16 stycznia 2018 r. na kwotę 121,77 zł brutto (dotyczącą okresu od 2 listopada 2017 r. do 1 grudnia 2017 r.),

- nr (...) z dnia 16 stycznia 2018 r. na kwotę 121,77 zł brutto (dotyczącą okresu od 2 grudnia 2017 r. do 1 stycznia 2018 r.),

- nr (...) z dnia 16 stycznia 2018 r. na kwotę 121,77 zł brutto (dotyczącą okresu od 2 stycznia 2017 r. do 1 lutego 2018 r.).

(dowody: faktury VAT, k. 25-31)

Pozwany pismem z dnia 7 maja 2017 r., doręczonym powodowi w dniu 11 maja 2017 r., złożył powodowi oświadczenie o braku woli kontynuowania dalszej umowy, sporządzonej w dniu 27 czerwca 2016 r.

(dowody: pismo pozwanego z dnia 7 maja 2017 r., k. 53; potwierdzenie nadania, k. 54; wydruk z portalu emonitoring.poczta-polska.pl, k. 55-56)

Powód w piśmie z dnia 14 lutego 2018 r. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty abonamentowej w kwocie 121,77 zł. W piśmie wskazano, że zadłużenie pozwanego na dzień wystawienia wezwania wynosi 852,39 zł.

Pozwany w odpowiedzi w piśmie z dnia 2 marca 2018 r. wskazał, że odsyła bez księgowania siedem faktur VAT, bowiem nie było podstaw do ich wystawienia. Podkreślił, iż w sposób prawidłowy dokonał wypowiedzenia umowy.

Powód w piśmie z dnia 23 kwietnia 2018 r. poinformował pozwanego, iż do zawarcia umowy o świadczenie usług prawnych doszło w dniu 2 czerwca 2016 r., zaś w dniu 27 czerwca 2016 r. pozwany podjął decyzję o kontynuowaniu współpracy – zgodnie z podpisanym aneksem czas trwania umowy określono na 12 miesięcy. Powód podkreślił, że aneks nie stanowił odrębnej umowy, zaś zgodnie z § 11 ust. 2 umowy uległa ona przedłużeniu o analogiczny okres, na jaki została zawarta, bowiem pozwany nie został na co najmniej miesiąc przed upływem terminu obowiązywania umowy oświadczenia o braku woli jej kontynuowania.

(dowody: ostateczne wezwanie do zapłaty, k. 32; pismo pozwanego z dnia 2 marca 2018 r., k. 48; pismo powoda z dnia 23 kwietnia 2018 r., k. 51-52)

Sąd zważył, co następuje.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie ustalono w oparciu o dowody z przedłożonych dokumentów, których autentyczność nie była kwestionowana.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron, bowiem J. K. – wezwany na rozprawę wyznaczoną na dzień 24 kwietnia 2019 r. – nie stawiał się, jak również nie usprawiedliwił swojego niestawiennictwa. Nie stawiał się również pełnomocnik pozwanego, który został o terminie powiadomiony.

Stan faktyczny nie budził w niniejszym postępowaniu wątpliwości. Nie było kwestionowane, że w dniu 2 czerwca 2016 r. strony zawarły umowę o świadczenie usług prawnych, obejmującą 30-dniowy okres testowy, w którym pozwany – bez żadnych konsekwencji – mógł odstąpić od umowy bez ponoszenia kosztów z tym związanych. Nadto w dniu 27 czerwca 2016 r. strony zmodyfikowały umowę z dnia 2 czerwca 2016 r., pierwotnie zawartą na okres 36-miesięcy, w ten sposób, że określiły czas jej obowiązywania na 12 miesięcy, a miesięczną opłatę obniżyły do kwoty 99 zł netto.

Powód domagał się w sumie kwoty 852,39 zł tytułem zapłaty opłaty abonamentowej za okres 7 miesięcy, tj. od lipca 2017 r. do stycznia 2018 r. Z kolei pozwany swoją obronę koncentrował wokół tego, iż pismem z dnia 7 maja 2017 r., dostarczonym powodowi w dniu 11 maja 2017 r. wyraził brak woli kontynuowania umowy o świadczenie usług, wobec czego umowa uległa rozwiązaniu, a powód niezasadnie domaga się zapłaty za okres, w którym pozwanego nie obciążał już obowiązek zapłaty kwoty 121,77 zł brutto miesięcznie.

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego doprowadziła do wniosku, iż objęte pozwem roszczenie było zasadne w całości.

W pierwszej kolejności należy odnotować, iż jak wynika z § 11 ust. 1 ogólnych Warunków Umów Stałej (...) Prawnej G. oraz dokumentu „Zawartość pakietu G.” umowa, zawarta przez strony w dniu 2 czerwca 2016 r. miała obowiązywać przez okres 36 miesięcy. W przypadku niezłożenia przez pozwanego oświadczenia o braku woli kontynuowania umowy na co najmniej miesiąc przed upływem obowiązywania umowy, miała ona zostać przedłużona o analogiczny okres, na jaki została zawarta. (§ 11 ust. 2).

Bezspornym było, iż aneksem z dnia 27 czerwca 2016 r. strony skróciły okres obowiązywania umowy z dnia 2 czerwca 2016 r. do 12 miesięcy, przy czym pozostałe postanowienia umowy nie zmieniły się. W konsekwencji, w świetle brzmienia przywołanego już § 11 ust. 2, w przypadku umowy zawartej na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, ulegała ona przedłużeniu na czas nieokreślony, chyba, że pozwany najpóźniej miesiąc przed końcem jej obowiązywania złożyłby powodowi oświadczenie, o którym mowa powyżej.

W rezultacie zatem na skutek modyfikacji umowy, okres jej obowiązywania upływał z dniem 2 czerwca 2017 r. Pozwany –w przypadku chęci rezygnacji ze świadczonych przez powoda usług – miał możliwość złożenia oświadczenia o braku woli kontynuowania umowy najpóźniej w dniu 2 maja 2017 r., tj. miesiąc przed końcem okresu, na jaki została zawarta. Należy wskazać, iż faktycznie pozwany takie oświadczenie skierował do powoda, jednakże dopiero w piśmie opatrzonym datą 7 maja 2017 r., dostarczonym w dniu 11 maja 2017 r. Jak wynika z art. 61 § 1 zd. 1 k.c., oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Wobec tego oświadczenie pozwanego było skuteczne względem powoda dopiero w dniu 11 maja 2017 r., a zatem pozwany nie dochował miesięcznego terminu, o którym mowa w § 11 ust. 2 ogólnych warunków umów. W rezultacie umowa z dnia 2 czerwca 2016 r., która na mocy aneksu z dnia 27 czerwca 2017 r. obowiązywać miała strony do dnia 2 czerwca 2017 r., na podstawie wspomnianego § 11 ust. 2 uległa przedłużeniu o dalsze 12 miesięcy. Sąd podzielił w całości stanowisko strony powodowej, iż oświadczenie pozwanego, zawarte w piśmie z dnia 7 maja 2017 r., nie skutkowało zakończeniem współpracy między stronami. Dlatego też powód zasadnie domagał się zapłaty miesięcznego abonamentu za okres wskazany w fakturach VAT.

Niezależnie od powyższego należy odnotować, że pozwany w piśmie z dnia 7 maja 2017 r. skierował do powoda oświadczenie o braku woli „kontynuowania dalszej umowy, sporządzonej 27.06.2016 r.”. Jednakże tego dnia strony zawarły jedynie aneks do umowy, a zatem nawet gdyby uznać, iż oświadczenie zostało złożone w przewidzianym umową terminie, jego skutkiem byłoby jedynie „przywrócenie” 36-miesięcznego okresu obowiązywania umowy oraz wyższej opłaty abonamentowej, a nie jej wypowiedzenie. Nie ulega wątpliwości, iż aneks z dnia 27 czerwca 2016 r. nie posiadał charakteru samostojnej i odrębnej umowy, a jego zadaniem była modyfikacja postanowień uprzednio zawartego kontraktu. Nie sposób zatem uznać, iż oświadczenie o braku woli kontynuowania umowy na warunkach określonych w aneksie doprowadziłoby do wypowiedzenia umowy jako takiej. Od przedsiębiorcy, tj. podmiotu profesjonalnie trudniącego się działalnością gospodarczą, z pewnością należy oczekiwać podwyższonego poziomu staranności również w zakresie formułowaniu oświadczeń woli, kierowanych do jego kontrahentów. Wymaga tego bezpieczeństwo obrotu oraz ochrona innych podmiotów, wchodzących z pozwanym w relacje biznesowe.

Dodać należy również, że umowa o świadczenie usług nie została wprost uregulowana przepisami kodeksu cywilnego, a więc zgodnie z art. 750 k.c. zastosowanie znajdują odpowiednio przepisy o zleceniu. W zakresie zastosowania art. 750 k.c. mieszczą się zarówno takie umowy, które przewidują wykonywanie czynności faktycznych zmierzających w pewnym kierunku, ale w których dłużnik nie zobowiązuje się do osiągnięcia celu tych czynności (np. umowy o opiekę, wychowanie, leczenie, nauczanie, nadzór, zarządzanie), jak również umowy zobowiązujące do dokonania czynności skutkujących pewnym rezultatem, który nie ma jednak materialnej postaci ani nośnika, a przez to nie ma samostojnego i trwałego bytu, pozwalającego na kwalifikację jako umowę o dzieło (wygłoszenie wykładu, odegranie sztuki, zagranie koncertu)(tak: Art. 750 kodeksu cywilnego, red. Osajda 2017, wyd. 16/R. Morek/M. Raczkowski [w:] Kodeks cywilny. Komentarz red. dr hab. Konrad Osajda, Legalis). W przypadku świadczenia usługi, której końcowy efekt przybierze postać konkretnego dzieła, a w zawartej umowie najistotniejszy jest rezultat, zastosowanie znajdują

postanowienia kodeksu cywilnego dotyczące umowy o dzieło. Jednakże, gdy istota umowy dotyczy wykonywania określonych czynności w czasie, a umowa kładzie nacisk na konkretne działanie a nie rezultat, zastosowanie znajdują postanowienia kodeksu cywilnego dotyczące umowy zlecenia.

W niniejszej sprawie strony zawarły umowę, której przedmiotem było świadczenie usług prawnych, które obejmowały takie czynności jak: konsultacje prawne, przyjęcie sprawy do windykcji, reprezentacja przed sądem, obsługę prawną (sporządzanie i opiniowanie umów, sporządzanie pism i opinii prawnych). Efekt końcowy nie przybierał zatem postaci konkretnego dzieła. Tym samym do stosunku prawnego powstałego na podstawie zawartej umowy odpowiednie zastosowanie znajdują zatem przepisy kodeksu cywilnego odnoszące się do umowy zlecenia tj. 734-751 k.c.

Podsumowując powyższe rozważania należy uznać, że powód dowiódł zasadności dochodzonego przez siebie roszczenia. Przedstawił podstawę łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, a także wykazał wysokość żądanego od J. K. wynagrodzenia. Z kolei pozwany nie sprostął obowiązkowi wykazania, iż skutecznie wypowiedział umowę o świadczenie usług prawnych. Trzeba przy tym zaakcentować, iż na mocy umowy o świadczenie usług prawnych – analogicznie, jak w przypadku umów, zawieranych z operatorami telekomunikacyjnymi – obowiązek zapłaty należnego powodowi wynagrodzenia był niezależny od faktycznego korzystania przez pozwanego z oferowanych przez powoda usług.

Powód domagał się z tytułu świadczonych usług zapłaty kwoty 852,39 zł tytułem należności z siedmiu faktur VAT, przy czym każda opiewała na kwotę 122,77 zł brutto. Tym samym, uznając powództwo za zasadne w całości, Sąd w punkcie I sentencji wyroku na podstawie art. 734 § 1 k.c. w zw. z art. 735 § 1 k.c. i art. 7 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych zasądził od J. K. na rzecz Grupy (...) S.A. z siedzibą w T. kwotę 852,39 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 31 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 684). Z tej ustawy wynika bowiem, iż w transakcjach handlowych wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki; wierzyciel spełnił swoje świadczenie; wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Zatem jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Terminy płatności faktur zostały określone w ich treści, zaś pozwany nie kwestionował roszczenia powoda w tym zakresie.

Sąd w punkcie II wyroku orzekł o kosztach procesu zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., a więc w myśl zasady odpowiedzialności za wynik postępowania. Na koszty procesu zasadnie poniesione przez powoda składały się: kwota 30 zł tytułem opłaty od pozwu (art. 28 pkt 1 u.k.s.c.), kwota 270 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika powoda (§ 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. – tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 1797) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Mając powyższe na uwadze zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Ryszard Kołodziejcki

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,
3. Akta przedłożyć z wpływem lub za 3 tyg.

SSR Ryszard Kołodziejcki